

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Навчально-консультаційний центр
Кафедра гідрології суші

**ДИПЛОМНИЙ ПРОЕКТ
рівень вищої освіти »спеціаліст«**

на тему: Зрошувана ділянка з водозабором з Дракулівського
водосховища в Кілійському районі Одескої області

Виконала студентка 2 курсу групи
Гп-6 спеціальності 7.04010503
Гідрологія, спеціалізації Економіко-
правові основи використання водних
ресурсів
Страх Галина Вікторівна

Керівник к. геogr. н., доц.
Бояринцев Євген Львович

Рецензент к. ф.-м. н., доц.
Рубан Ігор Георгійович

Одеса 2017

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Інститут, факультет Навчально-консультаційний центр
Кафедра гідрології суші
Рівень вищої освіти спеціаліст
Напрям підготовки _____
(шифр і назва)
Спеціальність 7.04010503 Гідрологія
(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри проф. Гопченко Є.Д.

“ ____ ” 2017 року

З А В Д А Н Н Я
НА ДИПЛОМНИЙ ПРОЕКТ (РОБОТУ) СТУДЕНТУ

Страх Галині Вікторівні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема проекту (роботи) **Визначення заходів щодо використання водних ресурсів Нерушайського водосховища в Татарбунарському районі Одеської області**

керівник проекту (роботи) Бояринцев Євген Львович, к. геогр. н., доц.
прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання

затверджені наказом вищого навчального закладу від “ ____ ” 2017 року №_

2. Срок подання студентом проекту (роботи) 5 червня 2017 року

3. Вихідні дані до проекту (роботи) 3.1 Місцеположення об'єкта - Кілійський район Одеської області.

3.2 Джерело зрошеннЯ – Дракулівське водосховище.

3.3 Сівозміна: приймається по курсовому проекту

3.4 Основна культура сівозміни: приймається по курсовому проекту

3.5 Спосіб поливу і дощувальна техніка: приймається по курсовому проекту

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) клімат (температура, опади, випаровування), необхідність у зрошенні, зрошувальна здатність вододжерела, рівні і витрати води джерела зрошеннЯ, якість води, гідрологічні і водогосподарські розрахунки, напрямок використання земель, розрахунки режиму зрошеннЯ, елементів техніки поливу, визначення зрошувальної норми і загальної витрати системи, заходи з охорони навколишнього природного середовища.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)
план – схема зрошувальної мережі, укомплектований і неукомплектований
графіки гідромодуля, схема гіdraulічного розрахунку ЗЗМ.

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання 10 березня 2017 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Термін виконання етапів проекту (роботи)	Оцінка виконання етапу	
			у %	за 4-х бальною шкалою
1.	Вступ, природні умови	12.03.17-17.03.17		
2.	Характеристика джерела зрошення	17.03.17-6.04.17		
3.	Водогосподарські розрахунки	7.04.17-14.04.17		
4.	Сільськогосподарська спрямованість с/г земель	15.04.17-20.04.17		
5.	Техніка зрошення і техніка поливу с/г культур	21.04.17-28.04.17		
6.	Розрахунки режиму зрошення с/г культур	29.04.17-5.05.17		
7.	Побудова і укомплектування графіка гідромодуля і графіка поливу сівозмінної ділянки	6.05.17-11.05.17		
8.	Розрахунки елементів техніки поливу	12.05.17-18.05.17		
9.	Визначення розрахункових витрат зрошувальної мережі	19.05.17-21.05.17		
10.	Гідротехнічні споруди на зрошувальній системі	22.05.17-30.05.17		
11.	Заходи щодо охорони навколошнього природного середовища	1.06.17-5.06.17		
	Інтегральна оцінка виконання етапів календарного плану (як середня по етапам)			

Студент

(підпис)

Страх Г. В.

(прізвище та ініціали)

Керівник проекту (роботи)

Бояринцев Є. Л.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Зміст

Вступ.....	6
1. Природні умови заданого регіону.....	8
1.1 Розташування ділянки та її рельєф, ухили місцевості.....	8
1.2 Клімат (температура, опади, випаровування, вітрові явища).....	10
1.3 Геологічні умови і гідрогеологія.....	22
1.4 Ґрунтово-меліоративні умови.....	26
2. Джерело зрошення та гідрологічні розрахунки.....	35
2.1 Коротка характеристика джерела зрошення.....	35
2.2 Склад і характеристика гідротехнічних споруд водосховища. Витрати і рівні розрахункової забезпеченості водосховища.....	
2.3 Характеристика якості води у водосховищі і оцінка її придатності для зрошування.....	46
2.4 Водогосподарські розрахунки водосховища	53
3. Сільськогосподарський напрям використання земель зрошуваної ділянки (сівозміна і її структура).....	62
4. Техніка зрошування і техніка поливу сільськогосподарських культур... ..	69
4.1 Обґрунтування способу зрошування і техніки поливу.....	69
4.2 Визначення поливної та зрошувальної норми провідної культури.....	78
4.3 Режим зрошення культур заданої ділянки сівозміни	85
4.4 Побудова та укомплектування графіка гідромодуля і графіка поливу сівозмінної ділянки.....	
4.5 Розрахунок елементів техніки поливу.....	
5. Зрошувальна, водозбірно-скідна і дренажна мережі.....	
5.1 Технічна схема зрошування ділянки і зрошувальної мережі.....	
5.2 Визначення розрахункових витрат зрошувальної мережі.....	

5.3 Гідравлічні розрахунки закритої зрошувальної мережі (визначення діаметрів і матеріалу труб, швидкість руху води, втрати натиску, повний натиск, гідравлічний удар .....
5.4 Принципова схема автоматизації водорозподілу.....
5.5 Обґрунтування необхідності влаштування водозбірної мережі і її технічна схема.....
5.6 Гідротехнічні споруди на зрошувальній, водозбірно-скидній і колекторно-дренажній мережі.....
5.7 Внутрішньосистемні польові експлуатаційні дороги, лісосмуги....
5.8 Заходи щодо організації експлуатації .....
6. Заходи щодо охорони навколошнього природного середовища.....
7. Заходи щодо техніки безпеки .....
Висновки.....
Список використаної літератури.....

ВСТУП

Об'єкт дослідження Дракулівське водосховище знаходиться в Кілійському районі Одеської області, кліматична особливість якої полягає в тому, що головним лімітуочим фактором, який обмежує величину врожайності, є недостача вологи, яку компенсує зрошення.

Зрошувальна меліорація спрямована на встановлення і регулювання на полях водного режиму, який забезпечує отримання проектного врожаю сільськогосподарських культур. Водний режим знаходиться в прямій залежності від кліматичних, ґрутових, гідрологічних та господарських умов, біологічних особливостей рослин, їх урожаю, агротехніки обробітку, а також від способу й техніки поливу. Поливи впливають на концентрацію ґрутового розчину, змінюють вміст солей у ґрунті. Витісняючи повітря з ґрутових шпар, зрошувальна вода визначає повітряний режим ґрунту.

Оптимальний водний режим ґрунту - це режим зрошення, який визначає норми, терміни та кількість поливів сільськогосподарської культури.

ВИСНОВКИ

За водогосподарськими розрахунками Дракулівське водосховище може забезпечити водою площину в 400 га до липня. Починаючи з цього місяця, потрібно проводити підкачування води насосною станцією, тому що в серпні спостерігаються від'ємні значення акумуляції води в водосховищі, тобто спрацювання водосховища досягає рівня мертвого об'єму, після якого спрацювання неможливе.

Основною проблемою Дракулівського водосховища на даний час є незбалансованість проведення робіт із його поповненнями у зв'язку зі зменшенням забору води на полив по Татарбунарській ЗС з Козійського водосховища. Необхідно розробляти новий диспетчерський графік по строках та обсягах водоподачі ,а як кращий варіант необхідно відшукувати можливості щодо технічного переоснащення ГНС-1(встановити агрегат меншої потужності для планомірних робіт окремо на поповнення Дракулівського водосховища).

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ресурсы поверхностных вод СССР. Том 6. Украина и Молдавия. Гидрометео-издат. – Ленинград, 1969, - 884 с.
2. Водогосподарський паспорт і правила експлуатації Дракулівського водосховища– Одеса, 2000, - 84 с.
3. Государственный стандарт Украины ДСТУ 2730-94 «Качество природной воды для орошения. Агрономические критерии». – Госстандарт Украины. – Киев, 1995. -25 с.
3. Костяков А.Н. «Основы мелиорации». – Государственное издательство сельскохозяйственной литературы. – Москва, 1951, - 695 с.
4. Кулибабин А.Г. Сельскохозяйственные гидротехнические мелиорации с основами эксплуатации водохозяйственных объектов; конспект лекцій. Одесса, 2011. – 139 с.
5. Гопченко Є.Д., Гушля О.В. «Гідрологія суші з основами водних меліорацій»: Навч. Посібник. – К: ІСДО, 1994. – 296 с.
6. Кулібабін О.Г. Методичні вказівки до курсового та дипломного проектування з дисципліни “Сільськогосподарські гідротехнічні меліорації”. – Одеса, ОДЕКУ, 2004. – 46с.
7. Кравчук В.І., Сташук В.А. «Машини і обладнання для зрошування», 2011. - 64 с
8. Дементьев В.Г. «Орошение». Издательство «Колос». - Москва, 1979г.- 303 с.
9. Кулібабін О.Г. Методичні вказівки до практичних занять і дипломного проектування з дисципліни «Сільськогосподарські гідротехнічні меліорації з основами експлуатації водогосподарських об'єктів». –Одеса, ОДЕКУ, 2013, - 50 с.
10. Палишкин Н.А. «Гидравлика и сельскохозяйственное водоснабжение». – «Агропромиздат». - Москва ВО, 1990 г. – 351 с.